

Nr 77.

Av herr **Göransson m. fl.**, om anslag till gäldande av den svenska årsavgiften till Kyrkornas världsråd.

I augusti 1948 bildades vid en konferens i Amsterdam mellan officiella delegater för 147 evangeliska och grekisk-ortodoxa kyrkosamfund i 44 olika länder ett kyrkornas världsråd. Därmed erhöll den samverkan mellan icke-romersk-katolska kyrkosamfund, vilken tillkommit och utvecklats icke minst genom aktiv medverkan från svensk sida, fast form. Förslaget om ett dylikt råd framfördes första gången 1919 av dåvarande ärkebiskopen Nathan Söderblom, som även var initiativtagare till den första världskyrkokonferensen i nyare tid, det ekumeniska mötet i Stockholm 1925.

Till Kyrkornas världsråd äro nu anslutna alla mera betydande evangeliska kyrkosamfund samt det grekisk-ortodoxa patriarkatet i Konstantinopel och den ortodoxa kyrkan i Grekland, ävensom vissa andra österländska kyrkor. Av svenska kyrkosamfund äro den svenska kyrkan och Svenska missionsförbundet direkt anslutna till världsrådet, medan Metodistkyrkan i Sverige är indirekt ansluten genom den internationella Metodist-Episkopalkyrkan.

Världsrådet besitter ingen myndighet över medlemskyrkorna och inkräktar icke på dessas självbestämmanderätt. Det är ett samarbetsorgan mellan de anslutna kyrkorna, ehuru det rent religiöst, såsom uttryck för den kristna gemenskapen mellan samfunden, syftar djupare än till en blott organisatorisk eller teknisk samverkan.

Världsrådets högsta myndighet är generalförsamlingen, som skall sammanträda vart femte år. I den konstituerande generalförsamlingen 1948 företrädde den svenska kyrkan av åtta ordinarie representanter, därav fem biskopar eller präster och tre lekmän samt sju suppleanter, därav fyra biskopar eller präster och tre lekmän; Svenska missionsförbundet representerades av en ordinarie delegat och en suppleant. Rådets centralkommitté, vilken sammanträder varje år och ledes av biskopen av Chichester, innesluter ej mindre än tre svenskar.

Kyrkornas världsråd arbetar dels genom det till Genève förlagda generalsekretariatet, dels genom ett antal avdelningar och kommissioner. En kommission, som ledes av den svenska kyrkans ärkebiskop, sysselsätter sig med de olikheter på trosåskådningens och kyrkoförfattningens områden som skilja kyrkorna åt. Världsrådets studieavdelning, vars verkställande kraft är en svensk, söker klarlägga de uppgifter som det moderna arbets-

livet och nutida sociala förhållanden ställa kyrkorna inför; denna avdelning har fått bidra till att väcka och stärka kyrkosamfundens sociala ansvarskänsla. Genom sin hjälpavdelning har världsrådet sedan krigsslutet förmedlat en mycket omfattande hjälp åt de nödlidande på kontinenten, främst från Förenta staterna men även från ett flertal andra länder, däribland Sverige, och utför alltjämt ett betydelsefullt arbete till hjälp åt flyktingar. Bland världsrådets övriga arbetsformer må nämnas det internationella ekumeniska institutet vid Genève med dess omfattande kursverksamhet, världsrådets avdelning för samverkan mellan de kristna ungdomsrörelserna samt en kommission, som utreder kvinnans ställning och uppgifter i kyrkan. Världsrådet utger varje vecka ett informationsblad, och dess organ är kvartalsskriften *The Ecumenical Review*.

Kyrkornas världsråds verksamhet finansieras genom årliga medlemsavgifter från de anslutna kyrkorna. Utgifterna beräknas enligt budgeten för år 1951 uppgå till 365 000 dollars. Detta belopp skall täckas dels genom bidrag från en Rockefeller Fund med 50 000 dollars, dels genom avgifter från medlemskyrkor i Förenta staterna med 240 000 dollars och dels genom avgifter från övriga medlemskyrkor med 75 000 dollars. Sveriges andel, som för år 1949 var 5 000 dollars och för år 1950 6 250 dollars, har för år 1951 fixerats till 7 000 dollars eller däremot svarande belopp i annan valuta. Avgiftens höjning hör samman med en strävan hos världsrådet att uppnå en jämnare proportion mellan Förenta staternas och andra länders avgifter. Det nu för Sverige fastställda beloppet har förklarats vara det normala.

Erläggandet av Sveriges årsavgift till Kyrkornas världsråd har hittills åvilat Svenska ekumeniska nämnden, vars främsta inkomstkälla är den rikskollekt som nämnden åtnjuter. Avgiften för år 1949, 18 000 kr., kunde helt erläggas. Av avgiften för år 1950, vilken uppgick till 32 375 kr., har endast 22 500 kr. kunnat inbetalas. Då rikskollekten till Svenska ekumeniska nämnden numera uppgår till omkring 50 000 kr., skulle mer än 70 % av densamma tagas i anspråk för Sveriges bidrag till Kyrkornas världsråd, om det fastställda avgiftsbeloppet, 36 260 kr., skulle inlevereras. Endast knappt 14 000 kr. skulle återstå för nämndens egen verksamhet. Därför får det betraktas som uteslutet, att nämnden vidare skall kunna helt uppfylla Sveriges förpliktelser mot världsrådet. Den del av nämndens rikskollekt, som nu överstiger den avgift som inbetalas till Kyrkornas världsråd, användes till resebidrag åt deltagare i utländska konferenser, kurser och sammanträden, till tidskriften *Kristen gemenskap*, till Svenska ekumeniska föreningen för anordnande av kurser och konferenser inom landet, till det nordiska ekumeniska institutet i Sigtuna. Samtliga dessa verksamhetsgrenars arbete måste nu starkt inskränkas av brist på medel. Därför är det av största betydelse för nämndens och med den samverkande

institutioners arbete, att rikskollekten oavkortad får användas för detta arbete, för vilket den ursprungligen beviljades.

Härtill kommer att det starkt kan ifrågasättas, om kollektmedel böra användas för erläggande av en dylik årsavgift. Det naturliga är, att denna avgift beviljas av riksdagen.

I detta sammanhang må erinras om att medel för den svenska kyrkans representation vid Kyrkornas världsråds generalförsamling i Amsterdam 1948 — 8 000 kr. — ställdes till förfogande av Kungl. Maj:t, liksom även bidrag till täckande av kostnaderna för svensk representation vid sammanträde i Toronto sommaren 1950 med Kyrkornas världsråds centralkommitté.

I Danmark och Norge utgå årsavgifterna till Kyrkornas världsråd numera av statsmedel. Danmarks årsavgift beviljades av den danska riksdagen första gången för budgetåret 1950/51 och är uppförd på förslaget till statsbudget för budgetåret 1951/52. Norges årskontingent till Kyrkornas världsråd beviljas årligen av Stortinget.

Med stöd av vad sålunda anförts få vi hemställa,

att riksdagen måtte anvisa ett belopp av 36 260 kronor till gäldande av den svenska andelen av årsavgiften för år 1951 till Kyrkornas världsråd.

Stockholm den 19 januari 1951.

<i>Hardy Göransson.</i>	<i>Axel Mannerskantz.</i>	<i>E. A. Lindblom.</i>
<i>Bertil Mogård.</i>	<i>R. Lundqvist.</i>	<i>Bernhard Näsgård.</i>
<i>C. P. V. Gränebo.</i>	<i>Johan Sunne.</i>	<i>Georg Andrén.</i>
<i>H. Sten.</i>	<i>Gunnar Lodenius.</i>	<i>Fritiof Domö.</i>
